

Balgbarhedens Standpunkt kommer til at evne den Opgave, vi efter vor Lære have opstillet. Jeg siger derfor: Vi kunne godt arbejde med hinanden, fordi denne Fordring til Folket ikke er sket Fyldest; men den Dag, Folket har politisk Dygtighed og Magt til at besætte Folkethinget saaledes at dette kan være det politiske Lyngdepunkt, saa vil det ogsaa blive det (Stemmer: Ja!) Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) siger Ja, og fra det ærede Medlem for Københavns 2den og 5te Valgkreds (Brix og Ville) lyder der ogsaa et Ja, men hvad siger de Herrer da Ja til? De Herrer maa altsaa mene, at, naar Folkethinget bliver dygtigere, kommer det i Strid med Forfatningen; thi det kan jo efter de Herrers Mening aldrig komme til det Standpunkt at være et politisk Lyngdepunkt. Det er imod Forfatningen, siger den høitærede Conscilspræsident, som de Herrer jo følge; men naar de desuagtet sige Ja til, hvad jeg før sagde, tale de jo mod deres egen Doktrin. Det, der er usandt efter sidste Valgdag, maa jo ogsaa være usandt efter alle Valgdage, set i Forfatningens Lys, ikke sandt? De Herrer maa virkelig følge Ministeriet konsekvent, ellers ere de ikke dets trofaste Tilhængere. Jeg staar altsaa med det ærede Medlem fra Rjøge paa vort gamle Program, og jeg takker, takker meget ikke blot det ærede Medlem for Frederiksborg, der tidligere har været, hvor vi nu ere, men ogsaa det ærede Medlem fra Leire, fordi han har afvist enhver Tanke om, at han endog kun stod i Nærheden af vort Selvforselsbegreb (Afbrydelse af Holstein Ledreborg). So, det har det ærede Medlem sagt (Stemmer: Nei!). Det ærede Medlem har sagt, at han ikke vedkjendte sig Udtalelser, der var kommet fra et andet æret Medlem (Hørup), men at han viste dem fra sig saa langt som muligt (Holstein Ledreborg: Det er rigtigt). Det er rigtigt, siger det ærede Medlem, men hvad er der saa i Veien? Saa kan jeg jo søre det bedste Vidne for, at jeg har Ret. Nu interesserede det mig atter i Dag at høre, hvad der blev stillet op mod den jevne, almindelige forfatningsmæssige Grundsætning, vi altid have kæmpet for, men som nu mere er en Theori end Virkelighed, om end en Theori, der har Livskraft i sig — jeg mener, hvad der blev stillet op derimod fra de Herrers Side, der i de sidste Lieder have været inde paa samme Tankegang som vi, ligesom Høire før os har været inde paa den i mange, mange Aar. Der blev stillet op derimod: Nei, vi forlange ikke Gjennemførelsen af denne Theori, men en Regjering, der kan fremme Reformen, og kan regjere med Forfatningen. Ja, meget rigtigt, vi forlange heller ikke Mere, og ville vi alle forstaa det paa rette Maade, ere vi altsaa enige. Vi forlange ikke Andet og Mere end en Regjering, der maa erkjende, at det behøver Folkethingets Bevilling for at kunne eksistere, der erkjender, at, kan den ikke faae en Finantslov bevilget

af Rigsdagen, kan den ikke tage Pengene selv, og dernæst forlange vi en Regjering, der er i Stand til at øve den Indflydelse til begge Sider, at den kan fremme nyttige Reformen. Vi ere altsaa inde paa det Samme; men, spør jeg til: denne Regjering er da en saadan, der har Folketvillien med sig; thi kun en saadan Regjering kan gjøre det, vi forlange af den, medens det Andet, man vil lave midt imellem, kun kan bruges midt imellem forskellige Standpunkter, men ikke, hvor der er Klarhed. Jeg siger: Saaledes beseet have de ærede Medlemmer for Præstø Amts 1ste Valgkreds og Aarhus Amts 2den Valgkreds (Scavenius og Ingerslev) fuldstændig Ret, thi saa er det kun en Omfkrivning for den samme Tanke, som det ærede Medlem fra Rjøge har fremsat, og som man er saa gruelt imod; Iet ikke Andet. Jeg siger imidlertid ikke, at det ikke kan betyde Andet, og deri have de ærede Medlemmer altsaa ikke Ret, at det ikke kan betyde Andet. Det kan nemlig have Interesse under politiske Omstændigheder at lave sine Grundsætninger saaledes, at det kan betyde baade det One og det Andet. Efter den ligefremme Fortolkning kan det vel kun betyde Et, men det kan, jeg gjentager det, ogsaa betyde noget Andet. Det kan saaledes gjøres til Program for, jeg vil sige en politisk bevægelig Tilstand, saa at man, naar man vil slutte sig til den ene eller den anden Regjering, siger: Det var i Grunden ganske denne Regjering, vi vilde have og ingen anden. Det har sin Interesse under bevægede politiske Forhold, naar man selv er meget bevægelig, da at lægge Mærke til, hvorledes man selv ynder at opstille sine klare Standpunkter. Naar man imidlertid selv naabent erkjender, at det opstillede Princip ikke praktisk vil kunne gennemføres i den nærmeste Tid, tror jeg, at disse Omfkrivninger af klare Principer ere unyttige og overflødige i det politiske Liv. Bort Princip kunde give de samme Rettigheder, vi kunne sige, at det rene parlamentariske Princip fører en saadan Regjering ikke igjennem, men at vi efter Omstændighederne skulde finde os i Dette eller Hint som en Overgangstid. Vi kunne argumentere fra klare Standpunkter saa godt som Nogen og dog hærde selve Principet. Det, at give sine Principer Udtryk efter de forskellige Tilstande, giver efter min Mening kun Uklarhed i den politiske Diskussion. Men, som sagt, jeg ønsker de Herrer til Lykke med, at de ere komne bort fra Seiladsen med det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup) og mig, som de havde med den Gang, vi delte vort Program om Folkets Selvforselse. Det ærede Medlem fra Aarhus (Ingerslev) og det ærede Medlem fra Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) have erklæret sig imod Parlamentarismen. Er dette nu rigtigt? Ere de ikke i Virkeligheden for Parlamentarismen? (Ingerslev: Nei!) Ja, lader os klare dette lidt nærmere. Jeg siger, at de ere for Parlamentarismen; thi ellers vare de ikke fuldtro Ven-